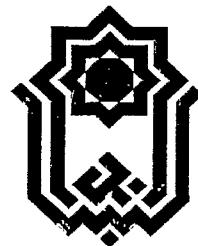

الله
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

١٠٤٩٤٤

دانشگاه بوعلی سینا همدان
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
دانشکده ادبیات - گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی
جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی

عنوان پایان نامه:

بررسی همبستگی بین سطح مهارت و منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود در
ورزشکاران ماهر و غیر ماهر رشته های والیبال، بسکتبال،
تنیس روی میز و کاراته شهر سنندج.

استاد راهنما :

دکتر علی یلغانی

استاد مشاور :

دکتر غلامرضا شعبانی بهار

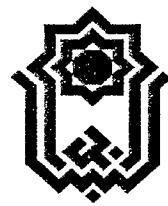
۱۳۸۶ / ۱۲ / ۰

تحقیق و پژوهش :

مژگان خدامرادپور

پاییز ۸۶

۱۰۴۹۴

دانشگاه بوعلی سینا

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

مدیریت تحصیلات تكمیلی

با پاری خداوند بزرگ ، جلسه‌ی دفاع از پایان نامه‌ی خانم مژگان خدامرادپور به شماره دانشجویی ۸۴۳۳۲۶۴۰۲ در رشته‌ی تربیت بدنی و علوم ورزشی کارشناسی ارشد روز چهارشنبه سورخ ۱۳۸۶/۷/۴ راس ساعت ۱۳ در سالن کنفرانس دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بوعلی سینا همدان برگزار شد.

این پایان نامه با عنوان :

همبستگی بین سطح مهارت و منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود در ورزشکاران ماهر و غیرماهر رشته‌های والیبال ، بسکتبال ، تنیس روی میز و کاراته شهر سنندج مورد تأیید هیأت داوران قرار گرفت و با نمره‌ی ۱۷/۶۲ درجه‌ی صالح به تصویب رسید.

دادران :

دکتر علی یلفانی

دکتر غلامرضا شعبانی

دکتر قدرت الله باقری

دکتر فرشید فخاریان

دکتر زهرا افضلی

امضاء

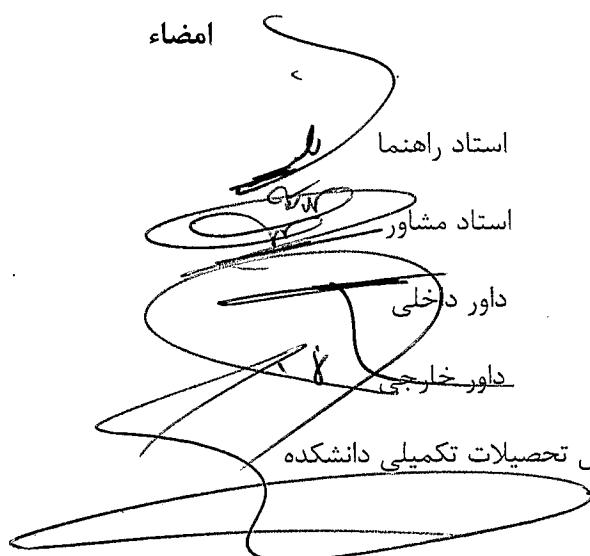
استاد راهنمای

استاد مشاور

داور داخلی

داور خارجی

مسئول تحصیلات تكمیلی دانشکده

تَقْدِيمَهُ

پدر و مادر عزیزم

همسر مهربان و صبورم

یگانه گل زندگیم (مانی)

لهم بفر و تشکر

با سپاس و تشکر خالصانه از استاد گراینقدر جناب آقای دکتر علی یلفانی
که با راهنمایی های ارزنده خود در تمام مراحل تحصیل و تحقیق مرا یاری
نمودند.

و با قدردانی فراوان از سرکار خانم دکتر زهراء فضلی مسئول محترم
تحصیلات تكمیلی دانشکده ادبیات که همکاری صمیمانه ایشان همواره
مدد راه بود.

و با سپاس بیکران از جناب آقای دکتر بختیار اسدی عضو هیات علمی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد سندج که بدون کمک ایشان این تحقیق به
انجام نمی رسید.

مقدمه: تاثیر افکار و ویژگی‌های روانی بر عملکرد مهارتی طی تحقیقات گوناگون به اثبات رسیده است.

روانشناسی نوین امروزه به بررسی مسایلی می‌پردازد که در یابد افکار و احساسات ورزشکاران به چه میزان در پادگیری و عملکرد آنها نقش دارد و از طرف دیگر به شناسایی عوامل و منابع موثر در بروز این افکار و احساسات متن پردازد. تحقیق حاضر به یکی از جنبه‌های نوین روانشناسی ورزشی یعنی خود ارزیابی (self-evaluation) ورزشکاران می‌پردازد و سعی دارد همبستگی سطح مهارت را با منابع اطلاعاتی مورد استفاده در فرآیند خود ارزیابی مورد بررسی قرار دهد.

هدف: تحقیق حاضر همبستگی بین منابع اطلاعاتی خود ارزیابی و سطح مهارت را در ورزشکاران ماهر و غیر ماهر چهار رشته ورزشی منتخب شهر سنندج را بررسی می‌کند.

روش: نمونه‌های تحقیق از طریق سابقه و ارزیابی مریبان در دو گروه ماهر (۵۴ نفر) با میانگین سنی (۲۱/۵) و غیر ماهر (۲۲/۷) گروه غیر ماهر با میانگین سنی (۲۱/۵) انتخاب شده اند. سپس آزمون خود ارزیابی توسط پرسشنامه خود ارزیابی ویمنت (WOMEN) (۱۹۹۲) اجرا گردید.

نتیجه گیری: بررسی ارتباط بین سطح مهارت و منابع اطلاعاتی خود ارزیابی نشان داد که با افزایش سطح مهارت میزان استفاده از منابع اطلاعات عینی، استانداردهای شخصی، امید به آینده، اطلاعات منفی گذشته و مقایسه بالا افزایش می‌یابد در حالیکه میزان استفاده از ترس شخصی، مقایسه‌های همسان و پایین با افزایش سطح مهارت کاهش می‌یابد. تغییر در سطح مهارت نیز تغییری در استفاده از منابع بازخورده، اطلاعات مثبت گذشته و مقایسه عمومی ایجاد نمی‌کند.

این یافته‌ها با نتایج تحقیق ویمنت (WOMEN-2002) سازگار می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: خود ارزیابی، اطلاعات عینی، استانداردهای شخصی، اطلاعات منفی و مثبت از گذشته، مقایسه اجتماعی.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
<hr/>	
فصل اول : طرح تحقیق	
۲.....	- مقدمه .....
۲.....	- بیان مسئله .....
۴.....	- اهمیت و ضرورت انجام پژوهش .....
۵.....	- اهداف تحقیق .....
۶.....	- فرضیه های تحقیق .....
۶.....	- روش انجام تحقیق .....
۷.....	- پیش فرضهای تحقیق .....
۸.....	- محدودیت های تحقیق .....
۹.....	- تعریف اصطلاحات .....
<hr/>	
فصل دوم : ادبیات تحقیق	
۱۲.....	- مقدمه .....
۱۳.....	- تئوری مقایسه اجتماعی .....
۱۳.....	- تئوری انگیزش شایستگی .....
۱۴.....	- تئوری ارزشیابی ساختاری .....
۱۵.....	- تئوری خودمختاری .....
۱۶.....	- منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود .....
۱۶.....	- اطلاعات عینی .....
۱۶.....	- بازخورد .....
۱۷.....	- استانداردهای شخصی .....
۱۸.....	- اهمیت تدوین اهداف در ورزش توسط خود ورزشکار .....
۲۰.....	- اطلاعات مثبت از گذشته .....
۲۰.....	- اطلاعات منفی از گذشته .....
۲۱.....	- امید به آینده .....
۲۲.....	- ترس شخصی (ترس از شکست) .....

عنوان

صفحه

۲۴.....	- مقایسه های اجتماعی.....
۲۵.....	- مروری بر تحقیقات پیشین .....
۲۶.....	- سن .....
۲۷	- خصایص روحی - روانی وابسته به سن .....
۲۹	- عزت نفس .....
۳۲	- بازخورد و رفتار مریبان .....
۳۵.....	- انگیزش .....
۳۷	- جنس .....
۳۷.....	- نتیجه گیری .....

فصل سوم : روش تحقیق

۴۱.....	- مقدمه .....
۴۱.....	- روش تحقیق.....
۴۱.....	- جامعه آماری تحقیق و شیوه نمونه گیری.
۴۲.....	- نمونه آماری.....
۴۲.....	- ابزار اندازه گیری .....
۴۳.....	- اعتبار سنجی پرسشنامه خود ارزیابی در ایران .....
۴۴.....	- شرح پرسشنامه ارزیابی از خود (Self-Evaluation Questionair)
۴۸.....	- مراحل جمع آوری اطلاعات .....
۴۹	- شیوه تجزیه و تحلیل آماری .....

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل آماری

۵۱.....	- مقدمه .....
۵۱	- آزمون نرمالیتی (کولموگروف- اسمیرنوف)
۵۲	- اطلاعات توضیفی شرکت کنندگان.....
۶۳	- همبستگی سطح مهارت و استفاده از منابع اطلاعاتی خود ارزیابی .....
۶۵	- همسنجی میانگین منابع اطلاعاتی خود ارزیابی .....
۶۵.....	- همسنجی میانگین منبع اطلاعات عینی.....

عنوان

صفحه

- همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی استانداردهای شخصی.....	۶۶
- همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی بازخورد.....	۶۷
- همسنجی میانگین منبع اطلاعات مثبت از گذشته.....	۶۸
- همسنجی میانگین منبع اطلاعات منفی از گذشته.....	۶۹
- همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی آمید به آینده.....	۷۰
- همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی ترس شخصی.....	۷۱
- همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی مقایسه اجتماعی با افراد بالا.....	۷۲
- همسنجی میانگین منبع اطلاعات مقایسه با افراد همسان.....	۷۳
- همسنجی میانگین منبع اطلاعات مقایسه با افراد پایین.....	۷۴
- همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی مقایسه عمومی.....	۷۵

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

- مقدمه.....	۷۸
- منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود.....	۷۸
- اطلاعات عینی.....	۷۸
- بازخورد.....	۷۹
- استانداردهای شخصی.....	۸۰
- اطلاعات مثبت از گذشته	۸۱
- اطلاعات منفی از گذشته	۸۲
- آمید به آینده	۸۳
- ترس شخصی	۸۴
- مقایسه های اجتماعی	۸۴
- نتیجه گیری کلی تحقیق و پیشنهادات.....	۸۷
- محدودیتهای تحقیق	۸۹
- پیشنهاد تحقیق برای مطالعات آتی.....	۸۹
- منابع فارسی	
- منابع لاتین	
- پیوست	

فهرست جداول

عنوان	صفحة
- جدول (۱-۱) جدول هفت ارزشی (لیکرت) تعیین میزان سطح مهارت ..... ۴۲.....	۴۲
- جدول (۳-۱) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعات عینی ..... ۴۴.....	۴۴
- جدول (۳-۲) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعاتی بازخورد ..... ۴۴.....	۴۴
- جدول (۳-۳) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعاتی استانداردهای شخصی ..... ۴۵.....	۴۵
- جدول (۳-۴) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعات مثبت از گذشته ..... ۴۵.....	۴۵
- جدول (۳-۵) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعات منفی از گذشته ..... ۴۶.....	۴۶
- جدول (۳-۶) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعاتی آمید به آینده ..... ۴۶.....	۴۶
- جدول (۳-۷) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعاتی ترس از شکست ..... ۴۶.....	۴۶
- جدول (۳-۸) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعاتی مقایسه اجتماعی بالا ..... ۴۷.....	۴۷
- جدول (۳-۹) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعاتی مقایسه اجتماعی همسان ..... ۴۷.....	۴۷
- جدول (۳-۱۰) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعاتی مقایسه اجتماعی پایین ..... ۴۸.....	۴۸
- جدول (۱۱-۱) ملاکهای مورد استفاده در منبع اطلاعاتی مقایسه اجتماعی عمومی ..... ۴۸.....	۴۸
- جدول (۱-۱) مشخصات شرکت کنندگان در پژوهش ..... ۵۲.....	۵۲
- جدول (۲-۱) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در افراد ماهر و غیر ماهر ..... ۶۴.....	۶۴
- جدول (۲-۲) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در مردان و زنان ..... ۶۵.....	۶۵
- جدول (۴-۱) همبستگی سطح مهارت و منابع اطلاعاتی مورد استفاده در خودرزیابی ..... ۶۵.....	۶۵
- جدول (۴-۲) همبستگی میانگین منبع اطلاعات عینی در افراد ماهر و غیر ماهر ..... ۶۵.....	۶۵
- جدول (۴-۳) همبستگی میانگین منبع اطلاعات عینی در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ..... ۶۵.....	۶۵
- جدول (۴-۴) همبستگی میانگین منبع اطلاعات عینی در افراد ماهر و غیر ماهر چهار رشته ورزشی ..... ۶۶.....	۶۶
- جدول (۴-۵) همبستگی میانگین منبع استانداردهای شخصی در افراد ماهر و غیر ماهر چهار رشته ورزشی ..... ۶۶.....	۶۶
- جدول (۴-۶) همبستگی میانگین منبع اطلاعاتی بازخورد در افراد ماهر و غیر ماهر چهار رشته ورزشی ..... ۶۷.....	۶۷
- جدول (۴-۷) همبستگی میانگین منبع اطلاعاتی بازخورد در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ..... ۶۷.....	۶۷

- جدول (۱۱-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعات مثبت گذشته در افراد ماهر و غیرماهر چهار رشته ورزشی ۶۸
- جدول (۱۲-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعات مثبت از گذشته در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ۶۸
- جدول (۱۳-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعات منفی گذشته در افراد ماهر و غیرماهر چهار رشته ورزشی ۶۹
- جدول (۱۴-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعات منفی از گذشته در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ۶۹
- جدول (۱۵-۴) همسنجی میانگین منبع امید به آینده در افراد ماهر و غیرماهر چهار رشته ورزشی ۷۰
- جدول (۱۶-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی امید به آینده در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ۷۰
- جدول (۱۷-۴) همسنجی میانگین منبع ترس شخصی در افراد ماهر و غیرماهر چهار رشته ورزشی ۷۱
- جدول (۱۸-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی ترس شخصی در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ۷۲
- جدول (۱۹-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی مقایسه بالا در افراد ماهر و غیر ماهر چهار رشته ورزشی ۷۲
- جدول (۲۰-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی مقایسه بالا در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ۷۳
- جدول (۲۱-۴) همسنجی میانگین منبع مقایسه همسان در افراد ماهر و غیر ماهر چهار رشته ورزشی ۷۳
- جدول (۲۲-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی مقایسه همسان در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ۷۴
- جدول (۲۳-۴) همسنجی میانگین منبع مقایسه پایین در افراد ماهر و غیر ماهر چهار رشته ورزشی ۷۴
- جدول (۲۴-۴) همسنجی میانگین منبع اطلاعاتی مقایسه پایین در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ۷۵
- جدول (۲۵-۴) همسنجی میانگین منبع مقایسه عمومی در افراد ماهر و غیر ماهر چهار رشته ورزشی ۷۵
- جدول (۲۶-۴) همسنجی میانگین منبع مقایسه اجتماعی عمومی در زنان و مردان چهار رشته ورزشی ۷۶

فهرست شکلها و نمودارها

عنوان	صفحه
- شکل (۱-۲) چرخه عملکرد ورزشی	۱۹
- شکل (۲-۲) چرخه پیروزی (بر اساس امید به آینده)	۲۲
- شکل (۳-۲) پیروزی خود راست	۲۴
- نمودار (۱-۳) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در افراد ماهر و غیر ماهر رشته ورزشی والبیال	۵۵
- نمودار (۱-۴) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در افراد ماهر و غیر ماهر رشته ورزشی بسکتبال	۵۶
- نمودار (۳-۴) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در افراد ماهر و غیر ماهر رشته ورزشی کاراته	۵۷
- نمودار (۴-۱) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در افراد ماهر و غیر ماهر رشته ورزشی تئیس روی میز	۵۸
- نمودار (۴-۵) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در زنان و مردان رشتہ ورزشی والبیال	۵۹
- نمودار (۴-۵) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در زنان و مردان رشتہ ورزشی بسکتبال	۶۰
- نمودار (۴-۵) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در زنان و مردان رشتہ ورزشی کاراته	۶۱
- نمودار (۵-۴) میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی در زنان و مردان رشتہ ورزشی تئیس روی میز	۶۲

فصل اول:

طرح تحقیق

مقدمه

روانشناسی ورزشی یکی از زمینه های علمی پر هیجان و جذاب در بین علوم ورزشی است که سهم بسزایی را در موفقیت های ورزشکاران و مربیان دارد، بنحویکه تحقیقات گستردۀ و ارزنده در طول ۲۵ سال گذشته در جوامع غربی در زمینه روانشناسی ورزش موید این مطلب میباشد(۵۴). برخلاف جوامع غربی، متخصصین و مربیان ورزشی جامعه ما توجه اندکی به ابعاد گستردۀ روانشناسی و موفقیت های ورزشی ناشی از آن مبذول داشته اند. اگرچه روانشناسی ورزشی مشتمل بر مباحث پایه ای چون انگیزش، اضطراب، استرس، تصویر سازی ذهنی، مهارت‌های ارتباطی، درماندگی ورزشکاران و ..... میباشد. امروزه روانشناسی نوین به بررسی مسائلی می پردازد که دریابد افکار و احساسات ورزشکاران به چه میزان در یادگیری و عملکرد آنها نقش دارد و از طرف دیگر به شناسایی عوامل و منابع موثر در بروز این افکار و احساسات می پردازد (۵۴).

تحقیق حاضر به یکی از جنبه های نوین روانشناسی ورزشی یعنی خود ارزیابی^۱ ورزشکاران می پردازد وسعی دارد همبستگی سطح مهارت را با منابع اطلاعاتی مورد استفاده در فرآیند خود ارزیابی مورد بررسی قرار دهد.

بیان مسئله

مریبان رشته های مختلف ورزشی همواره در تلاش اند تا ورزشکاران آنان بهترین اجرای مهارتی را به نمایش بگذارند و این امر جز از طریق به حداقل رسانیدن توانایه های جسمی و روحی ورزشکاران امکان پذیر نمی باشد(۲). امروزه با استفاده از روش های نوین علمی کاربردی هر روز شاهد موفقیت های جدیدی در عرصه های مختلف ورزشی می باشیم . بی شک بخشی از این پیشرفت ها مرهون بکارگیری دانش روانشناسی ورزشی در حوزه رفتار حرکتی است. روانشناسان ورزشی همواره

سعی دارند با درک و شناخت حالات روحی، روانی افراد ورزشکار آنان را به سمت موفقیت و دستیابی به اهداف ورزشی رهنمون سازند(۲).

پیشرفت‌های اخیر در زمینه علوم تمرین و تجهیزات ورزشی باعث کمتر شدن اختلاف در سطح مهارت‌های ورزشکاران شده است و در حقیقت افزایش احتمال موفقیت ورزشکاران بستگی به استفاده از شیوه‌های نوین روانشناسی ورزش در کنترل افکار و احساسات و نهایتاً رفتار دارد. یکی از مهمترین عوامل مؤثر بر اجرای مهارت‌های ورزشی، استراتژی ارزیابی ورزشکار از خود می‌باشد که نقش اصلی را در شکل‌دهی افکار و باورهای شخصی ورزشکار در خصوص لیاقت و شایستگی او در رشته ورزشی مربوطه دارد. تحقیقات نشان می‌دهد که این ارزیابی بر اجرای مهارتی ورزشکاران تاثیر مستقیمی دارد (۷۵). همچنین تحقیقات اخیر نشان داده است که ارزیابی ورزشکار از میزان توانایی‌های خود با استفاده از منابع اطلاعاتی درونی و بیرونی انجام می‌گیرد که در اختیار او قرار دارد و ورزشکار را قادر می‌سازد تا شایستگی‌ها و توانمندی‌های خود را ارزیابی نماید. تایلور و همکارانش این منابع اطلاعاتی را شامل اطلاعات عینی، بازخورد، استانداردهای شخصی، اطلاعات مثبت و منفی از گذشته، ترس درونی و امید به آینده برشمرده اند (۷۵). بنابراین شناخت و درک استراتژی ارزیابی فرد ورزشکار از خودش برای مریبان ورزشی از اهمیت بسزایی برخوردار است به عبارت دیگر این سوال مطرح است که ورزشکاران چگونه و از کدام منابع اطلاعاتی جهت ارزیابی توانایی‌های خود استفاده می‌کنند؟ پاسخ به این سوال به شناخت مریبان از حالات روحی – روانی ورزشکار انجامیده، مریبان را قادر خواهد ساخت تا به نحو شایسته‌تری جهت اصلاح افکار ورزشکاران و آماده‌سازی آنان برای اجرای موفقیت آمیزتر مهارت‌های ورزشی برنامه‌ریزی نمایند.

در تحقیق حاضر محقق قصد دارد با توجه به نوپا بودن بحث و همچنین فقدان تحقیق در موضوع فوق‌الذکر ابتدا میزان همبستگی بین «سطح مهارت» و «منابع اطلاعات ارزیابی از خود» را در ورزشکاران چهار رشته ورزشی والیبال، بسکتبال، تنیس روی میز و کاراته شهر سنندج مطالعه نموده

سپس تعیین نماید که آیا بین ورزشکاران ماهر و غیر ماهر هریک از چهار رشته ورزشی مذکور در استفاده از منابع اطلاعاتی تفاوت وجود دارد یا خیر؟.

اهمیّت و ضرورت انجام پژوهش

تفاوت در عملکرد ورزشکاران با توانایی‌های بدنی یکسان به وجود تفاوت در خصایص روانشناسی مربوط می‌گردد. «خود ارزیابی» یکی از این ویژگی‌های روانشناسی می‌باشد که می‌تواند به ایجاد تفاوت در عملکرد ورزشکاران منجر گردد. اغلب ورزشکاران مانند سایر افراد از اطلاعات و منابعی که برای ارزیابی از خود استفاده می‌کنند آگاهی ندارند. این اطلاعات بر شناخت، رفتار و عملکرد آنها تاثیر زیادی دارد (۷۵). «خود ارزیابی» یک عمل خود تنظیم است و بازخورده را درباره جایگاهی که فرد در آن قرار دارد برای او فراهم می‌کند.. همچنین اطلاعاتی را در اختیار فرد قرار می‌دهد که بتواند عملکردش را با اهدافش مقایسه نماید (۷۰).

تحقیقات گذشته نشان داده است «خود ارزیابی» مستقیماً بر صلاحیت فردی اثر دارد (۲۸). همچنین صلاحیت فردی با انگیزش درونی همبستگی بالایی دارد بعبارت دیگر افراد با انگیزش درونی بالا ، درک بالایی از صلاحیت فردی خود دارند. این افراد نسبت به سایرین کوشش و تلاش بیشتری می‌کنند و در مقابله با مشکلات مقاومت بیشتری از خود نشان میدهند. (۷۶) . در مجموع تحقیقات اندکی در رابطه با موضوع استراتژی «ارزیابی از خود» وجود دارد و در کشور ما تحقیقات در حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی این موضوع را تاکنون مورد بررسی قرار نداده است. با توجه به اینکه در حال حاضر در جامعه ورزشی ما چنین احساس می‌شود که تنها راه دستیابی به مراحل عالی و شکوفایی استعدادهای حرکتی و ورزشی از گذرگاه علم و پژوهش میگذرد پرداختن به چنین مطالعات کاربردی و بومی مبتنی بر ارزشهای حاکم بر جامعه امری اجتناب ناپذیر بنظر می‌رسد (۳) . بی‌شک انجام این تحقیق و آگاهی از منابع مورد استفاده ورزشکاران در سطوح مهارتی مختلف و همچنین رشته‌های ورزشی متفاوت میتواند گام موثری درجهت افزایش کارآیی و موفقیت مردمی و همچنین نیل به اهداف ورزشی بردارد .

اهداف تحقیق

هدف کلی

هدف کلی این تحقیق عبارتست از: بررسی همبستگی بین سطح مهارت و منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود در ورزشکاران ماهر و غیر ماهر رشته های والیبال، بسکتبال، تنیس روی میز و کاراته شهر سنندج.

اهداف جزئی

- ۱- بررسی ارتباط سطح مهارت و میزان استفاده از منابع اطلاعاتی در خود ارزیابی ورزشکاران چهار رشته ورزشی والیبال، بسکتبال، کاراته و تنیس روی میز.
- ۲- همسنجی میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی خود ارزیابی در ورزشکاران ماهر و غیرماهر چهار رشته ورزشی والیبال، بسکتبال، کاراته و تنیس روی میز.
- ۳- همسنجی میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی خود ارزیابی در ورزشکاران زن و مرد چهار رشته ورزشی والیبال، بسکتبال، کاراته و تنیس روی میز.
- ۴- همسنجی میانگین استفاده از منابع اطلاعاتی خود ارزیابی در ورزشکاران ماهر و غیرماهر بین چهار رشته ورزشی والیبال، بسکتبال، کاراته و تنیس روی میز.
- ۵- مقایسه ورزشکاران رشته های والیبال و بسکتبال در استفاده واولویت بخشی به منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود.
- ۶- مقایسه ورزشکاران رشته های ورزشی کاراته و تنیس روی میز در استفاده واولویت بخشی به منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود.
- ۷- مقایسه ورزشکاران رشته های ورزشی والیبال و تنیس روی میز در استفاده از منابع اطلاعاتی خود ارزیابی.
- ۸- مقایسه ورزشکاران رشته های بسکتبال و تنیس روی میز در استفاده از منابع اطلاعاتی خود ارزیابی.

- ۹- مقایسه ورزشکاران رشته های ورزشی بسکتبال و کاراته در استفاده از منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود.
- ۱۰- مقایسه ورزشکاران رشته های ورزشی والیبال و کاراته در اولویت بخشی به منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود.

فرضیه های تحقیق

فرضیه های این پژوهش عبارتند از :

- ۱- بین سطح مهارت و منابع اطلاعاتی ارزیابی از خود در ورزشکاران چهار رشته ورزشی والیبال ، بسکتبال ، کاراته و تنیس روی میز همبستگی وجود دارد .
- ۲- بین استفاده از منابع اطلاعاتی خود ارزیابی در ورزشکاران ماهر و غیر ماهر هریک از رشته های ورزشی والیبال، بسکتبال ، کاراته و تنیس روی میز اختلاف وجود دارد .
- ۳ - بین استفاده از منابع اطلاعاتی خود ارزیابی در ورزشکاران زن و مرد هریک از رشته های ورزشی والیبال، بسکتبال ، کاراته و تنیس روی میز اختلاف وجود دارد .

روش انجام تحقیق

این تحقیق از نوع تحقیقات همبستگی است که محقق قصد دارد همبستگی بین سطح مهارت و منابع ارزیابی از خود را در بین ورزشکاران چهار رشته ورزشی والیبال، بسکتبال ، تنیس روی میز و کاراته با دو سطح مهارتی ماهر و غیر ماهر بررسی نماید.

جامعه آماری

جامعه آماری این تحقیق ورزشکاران زن و مرد ماهر و غیر ماهر شهر سنندج در چهار رشته ورزشی والیبال، بسکتبال ، تنیس روی میز و کاراته میباشد.

نحوه گزینش نمونه ها : نمونه های آماری مورد نیاز با توجه به مطالعات گذشته و استفاده از فرمول کوکران، ۱۲۰ ورزشکار تعیین گردید که بصورت تصادفی از میان جامعه فوق الذکر انتخاب شده اند. از کل نمونه ها ۶۰ نفر مرد و ۶۰ نفر زن بودند.

ابزار جمع آوری اطلاعات

محقق در این تحقیق از پرسشنامه ۳۳ سوالی خود ارزیابی ویمنت(۱۹۹۲) که شامل ۱۱ منبع آطلاعات می باشد، استفاده نموده است (۷۵). منابع اطلاعاتی مورد استفاده در این خود ارزیابی عبارتند از :

- ۱- اطلاعات عینی ۲- بازخورد ۳- استانداردهای شخصی ۴- اطلاعات مثبت گذشته ۵- اطلاعات منفی از گذشته ۶- امید به آینده ۷- ترس درونی ۸- مقایسه اجتماعی بالا ۹- مقایسه اجتماعی پایین ۱۰- مقایسه های اجتماعی همسان ۱۱- مقایسه های اجتماعی عمومی میباشد بررسی سطح مهارت فرد ورزشکار نیز از طریق سابقه او در رشته ورزشی و ارزیابی مریبان ورزشکار در رشته مربوطه انجام گرفته است .

روش آماری

در این تحقیق جهت بررسی ارتباط بین سطح مهارت و ارزیابی از خود از ضریب همبستگی پارامتریکی پیرسون و همچنین جهت تعیین وجود اختلاف زنان و مردان ورزشکار همچنین ورزشکاران ماهر و غیر ماهر در استفاده از منابع خودارزیابی در هریک از رشته های ورزشی از آزمون تحلیل واریانس (MANOVA) و تعیین وجود اختلاف ورزشکاران ماهر و غیر ماهر در استفاده از منابع خودارزیابی بین چهار رشته ورزشی والیبال، بسکتبال، تنیس روی میز و کاراته از آنالیز واریانس درون موردي(Repeated Measures) و تست تعقیبی توکی استفاده گردیده است. نتایج در حد خطای نمونه گیری قابل تعمیم به جامعه تحقیق است ($P < 0.05$) .

پیش فرضهای تحقیق

- پیش فرضهای تحقیق حاضر به شرح زیر است:
- ۱- آزمودنی ها با دقت و صداقت به سوالها پاسخ خواهند داد .
  - ۲- سوال ها برای پاسخ دهنده‌گان روشن و بدون ابهام است .
  - ۳- آزمودنی ها درک یکسانی از سوال ها دارند و بخوبی هدف آنها را می فهمند.

محدودیت های تحقیق

محدودیتهای تحقیق شامل دو بخش زیر است:

محدودیت هایی که توسط محقق اعمال شده است:

۱- هر یک از آزمودنی ها بطور جداگانه به پر کردن فرمها اقدام نمودند تا از اعمال نظر سایر افراد جلوگیری بعمل بیاید.

۲- آزمودنی ها از نحوه ارزیابی مربیان از عملکرد خود مطلع نشدند تا دررونده پر کردن پرسشنامه توسط آزمودنی ها تاثیر منفی نگذارد.

۳- زمان اجرای آزمون خارج از فصل مسابقات تعیین گردید تا استرس ناشی از مسابقات تاثیری بر اجرای تحقیق بوجود نیاورد.

محدودیتهايی که از اختیار محقق خارج است:

۱- با وجود آنکه محقق نهایت سعی خود را در جهت جلب اطمینان آزمودنی ها به عمل آورد ، ممکن است بعضی از آنان به سوالات پاسخ محتاطانه داده باشند .

۲- چون جامعه مورد مطالعه در این تحقیق ورزشکاران شهر سنندج بوده لذا، تعمیم یافته های تحقیق به جوامع آماری مشابه باید با احتیاط بیشتری صورت گیرد.